



NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · COMUNITAT VALENCIANA

ACTE DE LLIURAMENT DELS IV PREMIS CIRIEC ALS MILLORS ESTUDIS EN ECONOMIA SOCIAL

CIRIEC-Espanya va celebrar el passat 23 de novembre l'acte de lliurament dels IV Premis CIRIEC als Millors Estudis en Economia Social. L'acte, així com els Premis CIRIEC, han sigut patrocinats per la Conselleria d'Economia Sostenible de la Generalitat Valenciana.

CIRIEC-Espanya va celebrar el passat 23 de novembre l'acte de lliurament dels IV Premis CIRIEC als Millors Estudis en Economia Social, convocatòria que va ser dirigida als graduats i doctors que han aprovat el seu Treball de Fi de Grau (TFG), Treball de Fi de Màster (TFM) o Tesi Doctoral (TD) en qualsevol de les universitats de la Comunitat Valenciana en els cursos 2017-2018 fins al 2021-2022. Els 'Premis CIRIEC' compten amb el patrocini de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball de la Generalitat Valenciana, i amb la col·laboració de l'Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria (IUDESCOOP) de la Universitat de València (UV), i de les facultats d'Economia i Dret de l'esmentada Universitat.

L'acte de lliurament de premis va comptar amb la participació de la directora general d'Emprenedoria i Cooperativisme de la Generalitat Valenciana, Teresa

García Muñoz, qui va ressaltar el paper d'aquests premis per a estimular i reconèixer el treball dels joves investigadors en el sector de les cooperatives, empreses socials, tercer sector i ONG de la Comunitat Valenciana. Així mateix, va incidir en el paper necessari de la Universitat no sols en la formació i l'estudi del sector, sinó també en la transferència del coneixement i la seua divulgació, tan important per a augmentar la seua visibilitat i perquè l'economia social siga cada vegada més tinguda en compte per la població com a eina per a resoldre les seues necessitats més diverses (ocupació, empenedoria, consum, crèdit, habitatge...).

Al costat de Teresa García van participar en el lliurament de Premis Teresa Savall, codirectora del Màster en Economia Social del IUDESCOOP; María José Vañó, directora del IUDESCOOP; José Luis Monzón, director de CIRIEC-Espanya, i Rafael Chaves, president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya.

El lliurament de premis pròpiament dit va ser conduït pel professor Rafael Chaves, que va celebrar la "vitalitat de la nova generació de titulats universitaris i investigadors en les universitats valencianes". En aquesta quarta edició ha tornat a augmentar el nombre de candidatures presentades, amb propostes que posen de manifest tant l'interés i la qualitat dels estudiants en economia social, com la diversitat de temàtiques tractades.

Els **premiats** en la present convocatòria han sigut:

TESIS DOCTORALS

- 1r premi, **Estefanía López Requena**, per la seua tesi sobre 'El papel de la universidad pública en la formación socialmente responsable. Análisis de la enseñanza de competencias emprendedoras sociales en la Universidad de Valencia' (Directors: Davinia Palomares i Fernando Marhuenda)
- 2n premi, **David Alberto Acosta Rosero**, per la seua tesi sobre 'Análisis de la evolución del Estado de Bienestar como elemento necesario para el desarrollo de la Economía Social y nexos para la implementación de economías alternativas: Índice de desmercantilización y Reformas legales en España y Canadá en el periodo 2010 al 2015' (Dirs: Belén Cardona i Carlos Ochando), i **Lina María Murillo Pérez**, per la seua tesi sobre 'El emprendimiento social como motor de desarrollo sostenible: propuesta de un modelo para fortalecer la gestión del impacto social en los grupos de interés' (Dir. José Felix Lozano).

TREBALLS DE FI DE MÀSTER

- 1r premi, **Marco Sarti**, pel seu treball de títol 'Ninguna empresa es una isla: Diferentes externalidades entre el comercio justo y convencional del sector textil' (Tutor: Manuel Salinas), i **Marina Ros Bañón**, pel seu treball sobre 'Ruralidad y economía social: experiencias en el territorio valenciano' (Tutor: Jaime Escribano).
- 2n premi, **Fatima Dahbi**, pel seu treball sobre 'Las Finanzas Sostenibles: La evolución de los Bonos Verdes en tiempos de cambio climático' (tutor: Francisco Soler), i **Cristian Ferney Martínez López**, pel seu estudi sobre 'Microcrédito como instrumento de desarrollo: el caso de Colombia' (Tutores: Víctor D. Martínez i Roberto Cervelló).

TREBALLS DE FI DE GRAU

- 1r premi, **Laura Carrasco Hernández**, per la seua 'Propuesta de ampliación del itinerario de formación para las mujeres empleadas por la empresa



de inserción Integras. Tú' (tutor: Fernando Marhuenda), i **Izan Mateo Vendrell**, pel seu treball sobre 'La sostenibilidad de las cooperativas agroalimentarias: una propuesta de evaluación' (tutora: Alicia Mateos)

• 2n premi, **Laia Traver Ventura**, pel seu treball sobre el 'Modelo de negocio, arquitectura de valor y sostenibilidad en emprendimientos sociales: El caso de Nadie Sin Su Ración Diaria', i **Jessandra del Rocío Gavilánez Guamán**, pel seu estudi sobre 'Comunicación de ODS en cooperativas y mutuas: Un enfoque internacional' (tutores: Helena Bollas i Milagros Bravo).



LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA SIGNA AMB LA GENERALITAT I FECOVI UN CONVENI PER A FOMENTAR L'HABITATGE COOPERATIU

El conveni estableix un marc comú de col·laboració per al desenvolupament d'accions de promoció, difusió i foment de l'habitatge cooperatiu en la Comunitat Valenciana

La rectora de la Universitat de València (UV), Mavi Mestre; el vicepresident segon i conseller d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica, Héctor Illueca, i el president de la Federació de Cooperatives d'Habitatges (Fecovi), Vicent Diego, han signat un conveni per a fomentar l'habitatge cooperatiu en la Comunitat Valenciana.

Mitjançant aquest conveni s'estableix un marc comú de col·laboració entre la UV, a través de l'Institut Universitari d'Investigació en Economia Social, Cooperativisme i Emprenedoria (IUDESCOOP) i Fecovi, per a desenvolupar en la Comunitat Valenciana actuacions dirigides a la promoció, difusió i foment de l'habitatge cooperatiu en el marc de l'economia social, com a mitjà de satisfacció del dret ciutadà a un habitatge digne.

Per a això, la Universitat de València fomenta la investigació científica en aquests camps, impulsant publicacions, organització de seminaris i cursos, desenvolupament activitats formatives i assessorament científic i tècnic en les matèries relacionades amb l'economia social i cooperativa.

La Vicepresidència Segona subvenciona les activitats desenvolupades enguany amb una quantitat estimada màxima de 30.000 euros. El conveni s'estén fins al 31 de desembre de 2022.

En l'acte de la signatura del conveni van ser presents també el secretari autonòmic d'Habitatge i Funció Social, Alejandro Aguilar; el director general de Coordinació Institucional de la Vicepresidència Segona, Marc Aparisi, i la directora general d'Habitatge i Regeneració Urbana, Elena Azcárraga.

Model d'innovació social

El conveni concep les cooperatives d'habitatges com a models d'innovació social per a l'accés a l'habitatge, alternatius als tradicionals del mercat immobiliari, on la societat civil s'organitza i pren la iniciativa per a aconseguir un habitatge més econòmic i adaptat a les seues necessitats, ja que el model cooperatiu anteposa la persona al capital.

Ofereixen un habitatge a preu de cost, gestionat i dissenyat de manera col·lectiva pels propis socis de la cooperativa, que són al seu torn usuaris, adaptats a les seues aspiracions i necessitats, amb els principis que componen aquests models cooperatius.

El vicepresident Héctor Illueca ha considerat fonamental aquest conveni, que "combina la mirada solidària que aporta el cooperativisme i el coneixement que emana de la Universitat", pilars fonamentals per a anar trobant solucions als nous reptes de cada dia.



ES PRESENTA A VALÈNCIA EL LLIBRE 'LLEI DE LA CADENA ALIMENTÀRIA, COOPERATIVES I ALTRES ENTITATS ASSOCIATIVES AGRÀRIES'

El passat 10 de novembre va tindre lloc a València, en la seu del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Llevant, la presentació del llibre 'Llei de la cadena alimentària, cooperatives i altres entitats associatives agràries', editat per Tirant lo Blanch, AECA i Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya. El llibre ha sigut elaborat pels professors Juan Juliá, Elena Meliá i Felipe Palau (Universitat Politècnica de València) i Carlos Vargas Vasserot (Universitat d'Almeria), que han comptat amb el suport de la Comissió de Cooperatives i Altres Empreses de l'Economia Social de la AECA, el Centre d'Investigació en Gestió d'Empreses (CEGEA), la Càtedra CATIECA d'Integració Empresarial de Cooperatives Agroalimentàries, el Centre d'Investigació CIDES-UAL, i les federacions de cooperatives agroalimentàries d'Espanya i la Comunitat Valenciana.

En el text s'analitza l'aplicació de la Llei de la Cadena Alimentària a les cooperatives agroalimentàries i altres entitats associatives agràries, especialment en el que concerneix a les relacions amb els seus socis productors i altres operadors, i es fa des d'una doble òptica, econòmica i jurídica, atenent el seu comportament empresarial, els aspectes jurídic-societaris i al Dret comparat.

Segons van explicar els autors en la seua presentació, la valoració global d'aquesta legislació és positiva, ja que es tracta d'una norma clarament benintencionada que pretén millorar l'ordenació i supervisió de les relacions entre els diferents operadors de la cadena, tractant d'evitar pràctiques deslleials o indesitjades que deriven en una possible destrucció de valor i

puguen suposar preus injustos i insuficients per a cobrir els costos efectius de producció dels operadors, especialment de la baula més feble, que és la dels productors agraris.

La norma fa també una encertada distinció de la relació dels socis agricultors amb les seues cooperatives, ja que de manera inequívoca la seua regulació estableix que aquesta és una relació societària i no merament contractual. La primera versió de la Llei no va tindre present aquesta circumstància diferencial, que després ha sigut corregida.

No obstant això, els autors adverteixen que la legislació planteja alguns dubtes interpretatius que poden conduir en determinades circumstàncies a un efecte contrari al desitjat. A més, els autors recorden que aquesta norma ha de vetlar pel conjunt de la cadena alimentària i especialment també pels destinataris últims d'aquesta, que són els consumidors. En aquesta direcció el llibre presenta solucions i propostes que pretenen donar resposta a alguns d'aquests problemes.

En l'acte de presentació a València, al costat dels autors van participar Baldomero Segura García del Río, degà del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Llevant; Roger Llanes Ribas, secretari autonòmic d'Agricultura i Desenvolupament Rural de la Generalitat Valenciana; Enrique Bellés Llopis, director general de la Federació de Cooperatives Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana, i José Luis Lizcano Álvarez, director general de l'Associació Espanyola de Comptabilitat i Administració d'Empreses (AECA).



EL DISSENY “MADE IN COOP” VALENCIÀ DESTACA EN LA CAPITAL MUNDIAL DEL DISSENY VALÈNCIA 2022

València, Capital Mundial del Disseny 2022, ha sigut la primera ciutat espanyola a aconseguir aquesta designació de caràcter biennal. En aquest escenari, el cooperativisme ha tingut el seu protagonisme amb el 'Disseny made in coop', ensenya que ha ajudat a posar en valor la creativitat generada baix la fórmula cooperativa.

Les cooperatives creatives i de disseny valencianes, en col·laboració amb la Confederació de Cooperatives de la CV (Concoval) i la Federació Valenciana de Cooperatives de Treball Associat (Fevecta) van celebrar un acte en l'Espai Àgora València (Plaza de l'Ajuntament de València) per a posar en valor la creativitat col·lectiva que naix de les cooperatives de treball valencianes i de la particular manera que aquestes empreses tenen de treballar i de crear d'acord amb els valors del cooperativisme.

València ha sigut la Capital Mundial del Disseny 2022, la primera ciutat espanyola a aconseguir aquesta designació de caràcter biennal de la World Design Organization (WDO). En aquest escenari, el cooperativisme ha tingut el seu protagonisme amb el Disseny made in coop, ensenya que ha ajudat a posar en valor la creativitat generada baix la fórmula cooperativa i reivindicar-se com a potència en disseny.

Des de la Confederació de Cooperatives assenyalen que “el disseny cooperatiu és el gran desconegut en un sector tradicionalment reservat als talents individuals, i el Disseny 'made in coop' ve a reforçar el significat cooperatiu, posant el focus en el bé comú”.

El director general de la World Design Capital València 2022 (WDC), Xavier Calvo, va mostrar el seu suport “al sector professional del disseny coopera-

tiu”. Per a Calvo, “el cooperativisme ha sigut un gran i inesperat aliat durant aquest any de capitalitat mundial del disseny a València”.

Projectes d'èxit

Després de la seua intervenció es va donar pas a un col·loqui amb la participació de les cooperatives de disseny Makea Tu Vida, Makinacción, Joan Rojeski, Crearqció, Barret Films i Granissat Estudi Creatiu que, en representació dels diferents àmbits del disseny, han presentat projectes d'èxit en els quals es recolzen i visibilitzen valors com la igualtat, la sostenibilitat, el triple impacte, la innovació social i la intercooperació.

La directora general d'Emprenedoria i Cooperativisme, Teresa García Muñoz, va clausurar l'acte fent referència al fet que “les cooperatives i el disseny tenen en comú que tots dos milloren la vida. La Generalitat se sent orgullosa de participar en la co-creació de polítiques públiques al costat de les entitats cooperatives”.

Aquesta acció s'ha dut a terme amb el patrocini de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, a més de Caixa Popular.

PUBLICAT L'ESTUDI DE LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES EN COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

El document ha sigut realitzat per Cooperatives Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana. Segons els seus resultats, si bé la presència de dones en els consells rectors de les cooperatives és creixent, la seua xifra continua sent molt reduïda.

Cooperatives Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana ha publicat un nou Informe de Participació de les Dones en Cooperatives Agroalimentàries Valencianes, elaborat a partir de les dades recopilades al tancament de l'exercici 2020 entre les seues 253 cooperatives associades. Es tracta d'un document clau per a entendre l'evolució de la presència i rellevància de les dones en el sector, que ajuda a entendre l'evolució recent, a detectar tendències, a assenyalar mancances i a marcar línies d'actuació en la matèria.

Les dades bàsiques indiquen que la base social de les cooperatives agroalimentàries valencianes està formada per un total de 176.549 persones, de les quals 47.668 (27% del total) són dones. En termes d'ocupació, 8.860 dels 19.858 llocs de treball que mantenen de manera directa les cooperatives agroalimentàries estan ocupats per dones, la qual cosa suposa un 44,6% del total. Les cooperatives amb activitats hortofructícoles i de subministraments, que requereixen una elevada intensitat de mà d'obra, són les que concentren major volum de treballadores.

La presència de dones en els òrgans de gestió i decisió és una altra de les xifres clau del document: 197 dones integren els consells rectors (7% del total), una xifra creixent, encara que a un ritme menor del desitjat. Cal destacar, a més, que d'aqueixes 197 rectores, 9 ocupen la presidència.

D'altra banda, en matèria de gestió és cada vegada més important la presència de dones en les direccions de departament o comandaments intermedis, mentre que el nombre de dones en la direcció o gerència de cooperatives ha crescut de forma sostinguda durant els últims anys fins a aconseguir les 36 (9%), una xifra que també continua sent reduïda però que va augmentant any rere any.

Anàlisi per províncies

L'Informe de Participació de Dones en Cooperatives Agroalimentàries Valencianes realitza també una anàlisi territorial a partir de les dades facilitades per



les cooperatives participants. Referent a la pertinença a la base social, la província de Castelló és la que mostra una major quantitat de dones sòcies, tant en termes absoluts (23.806 sòcies), com en percentuals (28% sobre el total de la base social provincial). Castelló és també la província amb major percentatge de conselleres (12%), mentre que València suma la major quantitat de dones treballadores (4.519) i Alacant la major representativitat en termes percentuals relatius (56% del total provincial).

La participació en els òrgans de gestió també avança de manera sostinguda durant els últims anys. El 45% de les cooperatives associades a la Federació té almenys a una dona en el seu consell rector, mentre que en quatre d'elles els consells són paritaris o compten amb majoria de dones.

L'Informe realitza finalment una anàlisi de participació de les dones vinculat al volum de facturació de les cooperatives, que demostra que la major concentració de dones en la base social, en termes laborals (incloent alta direcció) i en consells rectors es troba en cooperatives amb un volum de facturació comprès entre 1 i 10 milions d'euros. Es tracta, d'altra banda, d'una conseqüència lògica, tenint en compte l'estratificació del sector cooperatiu atés aquest criteri, puix que 136 de les 253 cooperatives estudiades es troben en aquesta forqueta de facturació.



ALACANT ACULL EL PRIMER CONGRÉS NACIONAL SOBRE POLÍTQUES PÚBLIQUES DE DISCAPACITAT, ORGANITZAT PER CERMI-CV

Experts procedents de tota Espanya es van donar cita els dies 23 al 25 de novembre en el 'I Congrés Nacional sobre Polítiques Públiques de Discapacitat', un esdeveniment organitzat pel Comité d'Entitats representants de persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana (CERMI), amb el suport de la Diputació d'Alacant i la Generalitat Valenciana.

El president de la institució provincial, Carlos Mazón, va inaugurar les jornades al costat de la consellera d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital, Josefina Bueno; el president del CERMI-CV, Luis Vañó; la vicepresidenta del CERMI Estatal, Manuela Muro, i el president del Fòrum Europeu de la Discapacitat, Yannis Vardakastanis, amb l'assistència de la diputada de Serveis Socials, Marfa Carmen Jover.

Les jornades s'emmarcaven en les activitats commemoratives del 25 aniversari del CERMI i van comptar amb la intervenció de representants polítics, portaveus del món associatiu de la discapacitat i del tercer sector, personalitats acadèmiques i analistes socials, les aportacions dels quals van culminar amb la 'Declaració d'Alacant de Bases per a una política exigent de discapacitat'.

Durant els tres dies que va durar l'esdeveniment es va debatre, reflexionar i analitzar detalladament el desenvolupament actual de les polítiques públiques de discapacitat en l'àmbit comunitari, nacional i autonòmic.

Entre els ponents que van participar en la primera sessió destaquen noms com el catedràtic de Ciència de l'Administració Manuel Arenilla; el doctor en Sociologia Agustín Huete; el secretari per al Comité de Naciones Unidas dels Drets de les Persones amb Discapacitat, Jorge Araya; o la directora del Fòrum Europeu de Discapacitat, Catherine Naughton, entre altres.

'L'Evolució de les polítiques públiques de discapacitat a Espanya' va ser el títol de la primera taula redona celebrada, amb la participació Teresa Palahí, del CERMIS Autonòmic; Susana Camarero, ex secretària d'Estat de Serveis Socials i Igualtat; i Isabel Martínez Lozano, ex secretària general de Política Social i Consum.

El segon dia el congrés va comptar amb la intervenció del secretari general de l'ONCE, Rafael de Lorenzo; i del catedràtic d'Economia Aplicada Jorge Calero; entre altres ponents, així com amb dues taules redones sobre el diàleg civil com a palanca de les polítiques públiques de discapacitat i sobre la perspectiva territorial en la Comunitat Valenciana.

Finalment, el divendres 25 de novembre va tindre lloc la presentació de la 'Declaració d'Alacant de Bases per a una política de discapacitat', que va concloure aquesta cita, després de les ponències del secretari general de la Plataforma de Majors i Pensionistes, Miguel Ángel Cabra de Luna, i la secretària general de FEACEM, Pepa Torres.



EL COOPERATIVISME I L'ECONOMIA SOCIAL, DISTINGITS UN ANY MÉS PER LA GENERALITAT VALENCIANA EN EL 9 D'OCTUBRE

La Generalitat Valenciana, un any més ha reconegut amb la seua Alta Distinció a representants del cooperativisme i l'economia social. Enguany, el Consell va concedir els Premis 9 d'Octubre al Fòrum Citrícola Valencià i a la Cooperativa de Viver, dins de la categoria al Mèrit Empresarial i Social.

La Cooperativa de Viver ha sigut reconeguda pel seu “model de gestió intel·ligent i sostenible dels recursos del món rural enfront de la despoblació”. El president de la Cooperativa, David Carot, va recollir la distinció de mans del president Ximo Puig en el dia gran de la Comunitat Valenciana durant l'acte institucional de lliurament en el Palau de la Generalitat.

La vicepresidenta i portaveu del Consell, Aitana Mas, va fer referència en el discurs de lliurament dels premis als orígens de la Cooperativa de Viver com a almàssera i a la seua contínua capacitat de transformació fins a convertir-se en el que “hui és una empresa agroalimentària moderna i innovadora”.

“Des de principis del segle XXI, la cooperativa ha sabut transformar-se, diversificar-se, innovar i créixer, amb la posada en marxa de nous serveis, la gestió de supermercats, la creació d'una botiga virtual, el desenvolupament de noves línies de negoci i l'impuls de les energies renovables. La Cooperativa de Viver és una entitat de referència en l'Alt Palància i en la Comunitat Valenciana per al desenvolupament del mitjà agrícola i rural, des d'una perspectiva de cooperativa agroalimentària integral.

Per part seua, el Fòrum Citrícola Valencià compta entre els seus membres amb la Federació de Cooperatives Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana. El seu president, Cirilo Arnandis, va rebre el premi al costat del president de AVA-Asaja, Cristóbal Aguado; el secretari d'organització de la Unió de Llaureadors, Paco Benavent; la presidenta del Comitè de Gestió de Cítrics, Inmaculada Santfeliu; el president de Asaja Alacant, José Vicente Andreu; la secretària general de CCPV-COAG, Mireia Vidal, i el secretari general d'UPA, Ricardo Bayo.

Finalment, l'Associació Valenciana d'Ajuda a la Paràlisi Cerebral (Avapace) va recollir una de les distincions al Mèrit per Accions a favor de la Igualtat i per una Societat Inclusiva. Fundada en 1972, és una associació declarada d'utilitat pública, dedicada a millorar la qualitat de vida de les persones amb paràlisi cerebral i a lluitar pels seus drets fonamentals.

En el seu discurs, el president de la Generalitat, Ximo Puig, va reclamar una fiscalitat i un finançament autonòmic justes, i va apostar per la plena ocupació i per l'acord per a impulsar el potencial valencià.

Ximo Puig considera “imprescindibles” uns pactes autonòmics de segona generació que actualitzen l'Estat Autonòmic, i va reiterar la necessitat d'acordar un finançament just per a tots els territoris, una harmonització fiscal que evite el dúmping, així com una acció conjunta en matèria de sostenibilitat i autonomia energètica.



NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · ESPANYA

EL CONSELL PER AL FOMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL ES REUNEIX A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

Durant la reunió es va informar dels projectes legislatius en curs, entre ells la futura Llei Integral de l'Economia Social. Així mateix, la vicepresidenta del Govern Yolanda Díaz va anunciar la designació de Sant Sebastià com a capital espanyola de l'Economia Social en 2023, prenent el relleu a Santiago de Compostel·la.

El secretari d'Estat d'Ocupació, Joaquín Pérez Rey, va presidir el passat 28 d'octubre a Santiago una nova reunió del Consell de Foment de l'Economia Social, celebrada en l'Hostal dels Reis Catòlics. El secretari d'Estat va acudir a la reunió acompanyat per la directora general del Treball Autònom, l'Economia Social i la Responsabilitat Social de les Empreses, Maravillas Espín. L'alcalde de Santiago, Xosé Sánchez Bugallo, va obrir el Consell, reactivat al febrer des del Ministeri de Treball i Economia Social després d'onze anys inactiu. A la reunió van acudir en la seua condició d'experts Adoración Mozas i José Luis Monzón, presidenta i director, respectivament, de CIRIEC-Espanya, i Carmen Pastor, membre també de CIRIEC. Van seguir la reunió en línia els també membres del Consell en qualitat d'experts Carmen Marcuello i Gustavo Lejarriaga, els dos directius de CIRIEC-Espanya.

Durant la trobada, Pérez Rey va informar dels projectes legislatius "en curs" i que "s'impulsaran de manera rapidíssima". Entre ells, la futura Llei Integral de l'Economia Social, una normativa que es troba en fase de consulta pública i que engloba l'actualització de la Llei 27/1999 de Cooperatives, la Llei 44/2007 per a la Regulació del Règim de les Empreses d'Inserció, i la Llei 5/2011 d'Economia Social.

L'objectiu, va assenyalar Pérez Rey, és "donar un recolzament a tot l'ecosistema d'entitats que conformen l'extensa xarxa de l'economia social, dificultant l'intrusisme, adaptant la legislació al dinamisme de les entitats de l'Economia Social que van sorgint i atorgant més seguretat jurídica a aquestes empreses".

El secretari d'Estat va insistir en la rellevància que el seu departament concedeix a aquest model productiu i com a prova d'això va assenyalar els més de 800

milions d'euros que es destinaran al Projecte Estratègic per a la Recuperació i Transformació Econòmica (PERTE) de l'Economia Social i de les Cures, única a Europa.

El Ministeri, segons va destacar el titular d'Ocupació, fa un "esforç ingent" en multiplicar per 10, segons les seues dades, el pressupost per a economia social: de 8 a 80 milions d'euros. "El suport institucional, les reformes normatives i el suport financer als projectes busquen la modernització i impuls del sector i la seua adaptació a la realitat soci econòmica", va insistir Pérez Rey.

Donostia, capital espanyola de l'Economia Social en 2023

En la reunió va intervindre per videoconferència la vicepresidenta segona i ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz, que va anunciar que Sant Sebastià exercirà la capitalitat espanyola de l'Economia Social en 2023, prenent el relleu de Santiago de Compostel·la.

"La candidatura de Donostia ha presentat un projecte complet i ben argumentat, amb un ampli suport institucional i del sector", va explicar la ministra. "L'ampli i fructífer desenvolupament de l'Economia Social a Euskadi i els esforços perquè continue expandint-se aquest model econòmic que es distingeix per



ser més sostenible, just i igualitari, converteixen a Donostia en digna amfitriona de la capitalitat espanyola de l'Economia Social", va assenyalar Yolanda Díaz.

Amb aquesta concessió a Donostia es reconeix a més a una regió "que ha sigut tenaç en el foment de l'Economia Social" i que compta amb empreses que són referent a nivell internacional.

Presentació del CIRIECSTAT

Finalment, el professor José Luis Monzón va presentar el nou Portal Estadístic de l'Economia Social CIRIECSTAT, per al qual va demanar la col·laboració de les diferents administracions públiques i del sector.





COCETA CELEBRÀ AMB ESPAZOCOOP UNA TROBADA A GALÍCIA, EN EL MARC DE LA CAPITALITAT DE L'ECONOMIA SOCIAL 2022

Segons Ana Oliveira, presidenta de EspazoCoop, “aquest tipus de trobades són fonamentals per a l'economia social i les cooperatives, ja que gràcies a elles podem conèixer el treball que es realitza en altres comunitats”. Santiago de Compostel·la, A Coruña i el Pazo de Mariñán van concentrar les visites institucionals.

La Confederació Espanyola de Cooperatives de Treball Associat (COCETA) va celebrar els dies 7 i 8 de novembre una trobada organitzada per la Unió de Cooperatives EspazoCoop, sòcia confederada gallega. Santiago de Compostel·la, A Coruña i el Pazo de Mariñán van concentrar les visites institucionals.

La primera de les activitats va ser el recorregut d'una etapa del Camí francès a Santiago de Compostel·la, que va començar al Monte do Gozo, i va finalitzar en la Plaça del Obradoiro. A continuació, els membres de COCETA i EspazoCoop van ser rebuts a l'Ajuntament de Santiago de Compostel·la per l'alcalde, Xosé A. Sánchez Bugallo, i María Jesús Lorenzana, conselleira de Promoció d'Ocupació i Igualtat de la Xunta de Galícia.

Per part de EspazoCoop, la seua presidenta, Ana Oliveira, va agrair a les institucions la seua col·laboració i presència en aquesta trobada. “Enguany Santiago de Compostel·la és capital de l'economia social i des de EspazoCoop busquem organitzar una trobada per a compartir experiències, coneixements i construir un

moviment cooperativista fort. Cada any augmenta el nombre de cooperatives i entitats de l'economia social a Galícia, en l'Estat i a tot el món; els nostres valors cada vegada estan més estesos i, en la situació econòmica en la qual estem, no sols vam demostrar que les cooperatives presenten major resiliència, també són entitats que posen les persones en el centre, amb una cura que les formes més tradicionals del capitalisme no tenen en compte”.

Per part seua, el president de COCETA, Luis Miguel Jurado, va agrair la intensa activitat que es ve desenvolupant en 2022 per a fomentar el cooperativisme i el conjunt de l'economia social amb motiu de la capitalitat de Santiago. Jurado va destacar la importància de la col·laboració públic-privada per a aconseguir que el cooperativisme “sigui cada vegada més majoritari”. Va reclamar “transversalitat en les polítiques” i “implicació des de l'estatal al local, que els marcs legislatius es connecten, reconeixent les particularitats de cada territori”. Com a exemple, el president de COCETA va recordar que a Galícia “està pendent la re-



forma de la Llei de Cooperatives, de manera que siga un text adaptat a les noves realitats i done respostes específiques a grans i petites cooperatives de treball. A més, és important que l'Estratègia gallega d'Economia Social siga una estratègia de Govern, que entroncament amb l'estratègia estatal i amb el Pla d'Acció europeu. Només així és com aconseguirem transcendir de veritat, col·laborant i treballant en coordinació perquè els assoliments, com en les cooperatives, siguin col·lectius".

El primer edil de Compostel·la va destacar, respecte a la capitalitat de l'Economia Social de Santiago, que "va ser un grandíssim encert, amb un gran nombre d'iniciatives que van posar en valor l'economia social, gràcies a l'entusiasme de tanta gent i al suport de les diferents institucions implicades". A més, el regidor va posar l'accent en les fórmules d'economia social com "una excel·lent solució perquè els gallecs i les gallegues puguin apostar per la innovació i l'emprenedoria", evitant així que "les noves generacions hagen de construir el seu futur fora d'ací, especialment en aquests temps de crisis i d'incertesa".

La conselleira de Promoció d'Ocupació i Igualtat de la Xunta va recalcar el compromís del govern gallec amb l'Economia Social. "Entre les iniciatives s'inclouen nous programes d'ajuda, que van des d'acceleradores d'emprenedoria que permeten recuperar negocis sense relleu generacional a través de fórmules d'Economia Social fins a programes que incideixen en la transformació digital d'aquestes entitats, o que reforcen la visibilització de les potencialitats de l'Economia Social i la interconnexió entre els seus participants", va afegir.

Roteiro Cooperatiu

La vesprada del dilluns 7 de novembre es va dedicar al coneixement d'experiències cooperatives en el nucli urbà de Santiago, gràcies a l'anomenat Roteiro Cooperatiu (Ruta cooperativa) que EspazoCoop va posar en marxa aquest 2022, amb suport del Consistori compostel·là. En el recorregut, el Consell Rector va conèixer de prop quatre experiències: la del Conservatori Històric de Santiago, una cooperativa de treball que va ser recuperada per treballadors d'una anterior empresa mercantil. També es va visitar a Creativas Galegas, un espai comercial per a artesanes de Galícia des d'una proposta col·lectiva que proporciona una botiga física i en línia, es comparteix temps de treball..., i posteriorment el grup va arribar a les oficines de Numax, en l'antic Hotel Suís, on se situa el treball administratiu i de laboratori, i per a finalitzar el Roteiro es va visitar Alma Zen, una cooperativa de treball on s'imparteix ioga, escola de columna, mindfulness i s'ofereixen serveis saludables dins i fora de l'espai en el qual se situen, també en format digital.

El segon dia d'aquesta Trobada va començar amb una recepció institucional a l'Ajuntament de A Coruña, a la qual va assistir Jesús Javier Celemín Santos, regidor d'Educació, Memòria Històrica, Innovació, Indústria i Ocupació. Posteriorment va tindre lloc en el Pazo de Mariñán la reunió del Consell Rector de COCETA. L'últim acte oficial d'aquesta trobada va ser una recepció amb el president de la Diputació Provincial de A Coruña, Valentín González Formoso.



GRAN ACOLLIDA EN LA UNIVERSITAT DE LA LAGUNA DE LA TROBADA ENUIES 2022, DE CENTRES D'INVESTIGACIÓ UNIVERSITARIS EN ECONOMIA SOCIAL

La trobada es va desenvolupar amb la col·laboració de la Càtedra Cajasiete d'Economia Social i Cooperativa (CESCO) de l'esmentada universitat, i baix el lema de "Economia Social, Sostenibilitat i Futur"

La Facultat d'Economia, Empresa i Turisme de la Universitat de la Laguna (Tenerife) va acollir els dies 1 i 2 de desembre una nova trobada de la Xarxa ENUIES, de Centres i Instituts Universitaris d'Investigació en Economia Social, pertanyent a CIRIEC-Espanya. La trobada es va desenvolupar en aquesta ocasió amb la col·laboració de la Càtedra Cajasiete d'Economia Social i Cooperativa (CESCO) de l'esmentada universitat, i baix el lema de "Economia Social, Sostenibilitat i Futur".

La trobada va ser inaugurada pel vicerector d'Investigació i Transferència de la Universitat de la Laguna, Ernesto Pereda de Pablo, acompanyat pel degà de la Facultat d'Economia, Empresa i Turisme, José Adrián García; el president de Cajasiete, Fernando Berge; el president de la Xarxa ENUIES; Juan Juliá, i el director de la Càtedra CESCO, Cándido Román.

A continuació va tindre lloc la presentació del Llibre blanc de l'Economia Social de Canàries, a càrrec d'una de les seues coordinadores, la professora Inmaculada Galván (Universitat de Las Palmas de Gran Canària). Aquest llibre blanc està a punt de publicar-se i

constitueix la tercera gran fita del 'momentum' actual de l'economia social canària, després de l'aprovació aquest mateix any de la Llei d'Economia Social i la Llei de Societats Cooperatives de Canàries.

També durant l'acte va haver-hi un reconeixement de CESCO al Govern de Canàries, pel seu treball intens a favor de l'Economia Social en aquests últims anys.

A continuació, el professor Juan Juliá va pronunciar la conferència central de l'esdeveniment. En ella va ressaltar que les economies amb un ús més intensiu del coneixement i amb un desenvolupat estat del benestar solen presentar una major resiliència. Al mateix temps, estan més preparades per a abordar els reptes tecnològics, però també han d'abordar els reptes socials. En aquest sentit, per a Juan Juliá es fa necessària "una economia més plural i equilibrada on prevalga el coneixement i els valors enfront de la desraó i la cobdícia". I ací, "l'economia social, amb els seus principis i valors, contribueix a una major cohesió social i territorial, i a un major progrés social".

Juan Juliá va afirmar també en la seua ponència que les universitats poden i deuen afavorir una emprene-

doria innovadora, i amb l'economia social l'emprenedoria pot ser més responsable i sostenible. “Millorar i flexibilitzar el marc legal per a l'Economia Social preservant els elements essencials de la seua identitat, pot ajudar a impulsar l'emprenedoria baix aquestes fórmules en l'ecosistema universitari”.

Julí va acabar el seu discurs celebrant la posada en marxa del CIRIECSTAT, el Portal Estadístic de l'Economia Social, “un valuós instrument per a conèixer-la i estudiar-la millor, que facilitarà un desenvolupament de polítiques públiques més eficaç i eficient”. I va concloure afirmant que hui més que mai és necessària l'aliança economia social – universitat, per a avançar cap a una economia del coneixement i amb valors.

Ja a la vesprada i en el matí següent es van realitzar les presentacions dels diferents centres i instituts integrats en la Xarxa ENUIES, una trentena d'estructures universitàries en economia social en tot el país, entre centres, instituts d'investigació i càtedres universitàries.

La Trobada va concloure amb la visita a la Societat Cooperativa Mercat La nostra Senyora d'Àfrica, popularment conegut com La Recova, antic mercat municipal recuperat i revitalitzat en forma de cooperativa, integrada pels propis comerciants del mercat.

Paral·lelament a la Trobada ENUIES es va celebrar en La Laguna la trobada REJIES de joves investigadors en Economia Social.

LA XARXA DE JOVES INVESTIGADORS EN ECONOMIA SOCIAL, REJIES, VA CELEBRAR LA SEUA VI TROBADA EN LA LAGUNA, DONANT ENTRADA A NOUS INVESTIGADORS

La Xarxa de Joves Investigadors en Economia Social (REJIES), de CIRIEC-Espanya, va celebrar la seua VI Trobada els passats 1 i 2 de desembre en la Universitat de la Laguna, en el marc de la Trobada ENUIES 2022, de Centres i Instituts Universitaris d'Investigació en Economia Social. En la Trobada REJIES es van reunir una quinzena de joves de les universitats de Sevilla, La Laguna, Santiago de Compostel·la, Corunya, València, Politècnica de València, Almeria, Saragossa, Extremadura, País Basc i Mondragón.

El programa es va iniciar amb l'exposició dels pòsters realitzats pels joves investigadors, que van poder rebre les aportacions de la resta d'assistents de la Trobada. Entre els treballs presentats figuren projectes doctorals sobre desenvolupament territorial i comunitari, polítiques públiques, així com d'anàlisi jurídica de l'Economia Social. També es va realitzar un taller sobre on i com publicar en Economia Social, a càrrec de Carmen Guzmán Alfonso, professora titular de la Universitat de Sevilla.

La Trobada REJIES va acabar amb la presentació de pòsters en el plenari de la Trobada ENUIES. Entre aquests pòsters es van seleccionar dos per a fer una exposició més detallada. Els seleccionats van ser els de Daniel Hernández, contractat predoctoral FPU/2018 de la Universitat d'Almeria, i Yolanda Coteló, doctoranda de la Universidade da Coruña. En totes



dues exposicions es van tractar temes rellevants sobre Economia Social, com el marc jurídic del principi cooperatiu d'interés per la comunitat o les transformacions en la banca tradicional enfront de les caixes d'estalvis i les cooperatives de crèdit després de la crisi financera de 2008.

També en el marc d'aquesta Trobada va tindre lloc la assemblea de la Xarxa REJIES, en la qual es va traspassar el testimoni a nous investigadors de la Xarxa. Es va valorar positivament el treball dels investigadors sortints i el suport que CIRIEC-Espanya ha presat a la Xarxa durant aquests anys. Amb aquesta VI Trobada va quedar renovada la Xarxa REJIES. S'anima als joves investigadors a sumar-se a aquesta Xarxa, i estar al corrent de les novetats i futures trobades.



L'ESCOLA D'ESTUDIS COOPERATIUS CANVIA LA SEUA DENOMINACIÓ PER LA D'ESCOLA EN ECONOMIA SOCIAL, COOPERATIVES I ALTRES ORGANITZACIONS DE PARTICIPACIÓ (EESCOOP)

A instàncies del Patronat de l'Escola d'Estudis Cooperatius -oficialment, Escola d'Especialització Professional d'Estudis Cooperatius- el Consell de Govern de la Univ. Complutense de Madrid celebrat el passat 27 de setembre va acordar el canvi de denominació de l'Escola, que ara passa a dir-se Escola d'Especialització Professional en Economia Social, Cooperatives i altres Organitzacions de Participació (EESCOOP).

L'Escola d'Especialització Professional d'Estudis Cooperatius va ser creada per ordre ministerial de 2 de febrer de 1971 del Ministeri d'Educació i Ciència, i regulada per Resolució del 30 de novembre de 1989, de la Universitat Complutense de Madrid (UCM). Aquest Reglament no havia sigut objecte de cap modificació des de llavors, fet pel qual no s'havia adaptat fins ara a l'evolució que ha tingut l'activitat de l'Escola.

Segons informa el director de l'Escola, professor Gustavo Lejarriaga, el canvi de denominació es deu al fet que el nom anterior "induí a confusió, atès que l'objecte d'estudi, anàlisi i investigació de l'Escola no es limita a les societats cooperatives, sinó al conjunt de les denominades organitzacions de participació (societats cooperatives i altres empreses de participació -societats laborals, societats agràries de transformació, mútues i confraries-, així com les associacions i fundacions)".

A més, afegí el professor Lejarriaga, l'economia social té un notable reconeixement en l'àmbit internacional, particularment a Europa, i té la seua base en els principis cooperatius formulats per l'Aliança Cooperativa Internacional (que es va crear l'any 1895). A Espanya, la importància de l'economia social queda patent en la Llei 5/2011, de 29 de març, d'Economia Social, i en nombroses normatives, manifestos i estratègies que s'han aprovat en aquests últims anys.

"En l'àmbit científic i acadèmic" -destaca també Lejarriaga- "el cooperativisme i l'economia social en el seu conjunt tenen hui dia un notable reconeixement al qual han contribuït institucions que tenen una dilatada trajectòria en aquest objecte d'estudi: és el cas de la Universitat Complutense de Madrid a través de l'Escola d'Especialització Professional d'Estudis Cooperatius, que requeria adaptar el seu marc normatiu i en particular la seua denominació per a continuar exercint l'activitat que actualment duu a terme en matèria docent i d'investigació, mantenint l'excel·lència acreditada de la Revista d'Estudis Cooperatius (REVESCO), coeditada amb l'Associació d'Estudis Cooperatius (AECOOP), de suport a l'emprenedoria i de difusió de l'economia social, cooperativa i d'altres organitzacions de participació".

De Càtedra a Escola d'Especialització

El germen de l'Escola es troba en la Càtedra Lliure de Cooperació, creada l'any 1958 adscrita a la Facultat de Ciències Polítiques, Econòmiques i Comercials, que estava en el vell casalot de Sant Bernardo, on es troba actualment el Paranimf de la UCM. Això va coincidir temporalment amb la iniciativa desenvolupada pel llavors denominat Institut Sindical de Formació Cooperativa per a donar a conèixer el cooperativisme en la Universitat.

La Càtedra va mantindre una intensa activitat docent, amb nombrosos cicles de conferències i amb seminaris d'investigació que nodrien la Revista d'Estudis Cooperatius (REVESCO). El primer número de REVESCO va aparèixer després de cinc anys de reunions del Seminari de la Càtedra, en 1963. La revista estava editada per la pròpia Càtedra i l'Associació d'Estudis Cooperatius (AECOOP), que va veure la llum en 1960.

La Càtedra es va mantindre activa durant 14 anys, fins que el seu director (el cinqué), professor Juan Velarde Fuertes, va proposar la seua transformació en Escola d'Especialització Professional.

Tant en la seua etapa com Càtedra com ja sent Escola d'Especialització el compromís de professors de gran prestigi dins de la UCM es va fer patent en les seues activitats docents, en la seua investigació (que es va canalitzar a través de REVESCO) i en els seus càrrecs de representació.

Des de la seua creació, l'Escola d'Especialització Professional d'Estudis Cooperatius ha seguit una evolució marcada fonamentalment pel moment en què el Professor Carlos García-Gutiérrez Fernández assumeix a l'octubre de 1990 la Direcció de l'Escola. És el moment en el qual es comença a teixir una xarxa d'investigadors en matèria d'organitzacions de participació. Ja l'any 2001 va assumir aquesta responsabilitat el seu actual director, el Professor Gustavo Lejarriaga Pérez De las Vacas.

Reconeixements rebuts

L'Escola ha rebut una sèrie de reconeixements en els últims anys, entre els quals destaquen:

- Premi en la categoria de Promoció i Foment de l'Economia Social en la XVII edició atorgat per l'Agrupació de Societats Asturianes de Treball Associat i Economia Social (ASATA) (Any 2021).
- Premi al Foment de les Societats Laborals, atorgat per la Confederació de Societats Laborals (CONFESAL) (Any 2015).
- Premi a l'Excel·lència en la V edició dels Premis a l'Excel·lència de l'Economia Social Madrilenya, atorgats per l'Agrupació de Societats Laborals de Madrid (ASALMA) coincidint amb el seu XX aniversari (any 2006).

NOVA CÀTEDRA EXTRAORDINÀRIA UCM-FECOMA DE COOPERATIVISME I ECONOMIA SOCIAL

El passat 10 d'octubre va tindre lloc la signatura del Conveni entre la Universitat Complutense de Madrid (UCM) i la Federació de Cooperatives i de l'Economia Social de la Comunitat de Madrid (FECOMA) per a la creació de la Càtedra Extraordinària UCM-FECOMA de Cooperativisme i Economia Social.

La Càtedra s'adscriu a l'Escola d'Especialització Professional en Economia Social, Cooperatives i Altres Organitzacions de Participació (EESCOOP), que és el nou nom de l'Escola d'Estudis Cooperatius. Serà dirigida pels professors Paloma Bel Durán i Gustavo Lejarriaga Pérez de las Vaques. Al costat d'ells, l'acte de signatura del Conveni va comptar amb la presència de Carlos Rivero Rodríguez, president del Patronat de EESCOOP i degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la UCM; i Carlos De la Higuera i Vidal García Alonso, president i director, respectivament, de FECOMA.



Segons expliquen els seus directors, la Càtedra suposarà un gran impuls per a tot l'ecosistema de l'Economia Social madrilenya, ja que té previst un ampli programa d'activitats que inclou temes de formació, investigació i transferència del coneixement.

FECOMA ha fet del suport a l'educació superior un eix d'actuació prioritari, sent el seu compromís institucional amb la Universitat un dels seus senyals d'identitat.

CEPES COL·LABORA AMB EL MINISTERI D'HISENDA PER A REDUIR CÀRREGUES ADMINISTRATIVES EN LA CREACIÓ I DESENVOLUPAMENT D'EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL



CEPES està ajudant identificar els tràmits i càrregues burocràtiques “innecessàries, redundants o excessives que pesen sobre la creació d'empreses d'economia social o el desenvolupament de la seua activitat”. Suggestirà canvis o mesures que faciliten la seua simplificació.

CEPES, fruit d'un conveni signat amb el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, s'ha compromés a treballar per a eliminar fins a vint traves administratives que han sigut identificades prèviament per 16 socis membres i 10 empreses i experts, en un procés que serà de gran utilitat per a la creació i desenvolupament d'empreses d'economia social.

Els membres de CEPES que estan participant en aquests treballs són representants de Cooperatives Agroalimentàries, Cooperatives de Treball Associat, Cooperatives d'Ensenyament, Cooperatives d'Habitatge, Societats Laborals, Confraries de Pescadors, Empreses d'Inserció, Centres Especials d'Ocupació i entitats de la discapacitat. En l'àmbit autonòmic han participat entitats de Catalunya, Navarra, Múrcia, Andalusia, Galícia, Madrid, Comunitat Valenciana, Astúries i País Basc.

Sobre aquest tema, CEPES va participar el passat 23 de setembre en la jornada 'Quinze anys de política de simplificació administrativa i reducció de càrregues: balanç, context de la UE i reptes de futur', organitzada per la Direcció General de Governança Pública.

Durant la seua intervenció en la Jornada, la directora de CEPES, Carmen Comos, va valorar el treball realitzat pel Ministeri durant els últims quinze anys per a reduir les càrregues administratives, si bé va advertir que, malgrat les millores derivades de la digitalitza-

ció, que faciliten la presentació de documentació i la traçabilitat dels procediments, encara hi ha molts aspectes que millorar. En concret, algunes de les traves detectades estan relacionades amb la possibilitat de consultar d'ofici, prèvia sol·licitud de permís a l'entitat en qüestió. Si bé s'ha avançat molt en temes relacionats amb Seguretat Social i amb Hisenda, aquesta possibilitat no està generalitzada en tots els procediments ni per a tota mena d'informació, ni tampoc per a tots els nivells administratius territorials (Administració General de l'Estat (AGE), Comunitats Autònomes (CCAA) i Ajuntaments). CEPES ha insistit en la necessitat de treballar en l'harmonització de procediments administratius i plataformes, sobretot, a nivell de comunitats autònomes i entitats locals.

D'altra banda, també es va assenyalar la necessitat d'agilitzar processos a través de l'aportació de declaracions responsables, en lloc de tota la documentació, en les fases incipients dels processos.

La directora de CEPES va posar l'accent en la necessitat de dissenyar mecanismes que permeten una coordinació entre administracions de diferents nivells territorials i evitar la desconexió que hi ha actualment entre la política reguladora i els processos administratius, sobretot en aquests moments on hi ha molts procediments, licitacions, concursos i subvencions fruit dels Fons Next Generation.

LABORPAR VA CELEBRAR UNA JORNADA SOBRE EMPRENEDORIA JUVENIL, TECNOLOGIA I INNOVACIÓ

Durant la jornada es van presentar tres experiències d'èxit de societats laborals en l'àmbit tecnològic: els casos de Crow Technologies Engineering SLL, TK Tecnolgy 3D Robotics SLL i Votum World

El passat 11 de novembre la Federació Empresarial de Societats Laborals i Empreses participades d'Espanya (Laborpar) va celebrar la Jornada d'Emprenedoria Juvenil, Tecnologia i Innovació. La jornada va comptar amb la intervenció de la Directora General de Treball Autònom, Economia Social i RSE, Maravillas Espín, al costat de directius de Laborpar i joves emprenedors en Economia Social.

Durant la jornada es van presentar els casos de Crow Technologies Engineering SLL, TK Tecnolgy 3D Robotics SLL i Votum World, tres experiències d'emprenedoria en societat laboral.

Crow Technologies Engineering SLL és un estudi de desenvolupament programari madrileny: es dediquen a fer experiències tecnològiques que combinen el món real i irreal. Són tres socis fundadors, i Compluemprende els va dirigir cap a les Societats Laborals com a model jurídic de constitució. Volien oferir solucions a problemes reals de les empreses, amb metodologia àgil i diferenciant-se de les grans consultores.

Per part seua, **TK Tecnolgy 3D Robotics SLL** és una Societat Laboral i el seu fundador ha sigut reconegut en la llista Forbes com un dels millors creatius d'Espanya. Fabriquen impressores 3D industrials. La idea va sorgir a través d'un projecte en l'institut, on Roberto, el seu germà i el seu soci, van pensar que podia ser una solució per a altres empreses.

L'últim cas d'èxit va vindre de la mà de **Votum World**, empresa d'innovació en el camp de la salut, esport i CBS. En Votum World desenvolupen productes del CBS (prové de la planta del cànem) per a la salut i benestar de les persones, de manera sostenible per al medi ambient. Comercialitza productes tecnològics dirigits a adults.

La jornada va incloure també una ponència de Juan Antonio Corbalán. El que va ser base de l'equip de bàsquet del Reial Madrid i membre de la selecció espanyola de bàsquet, va fer una exposició relacionada amb els diferents valors de la vida, de l'esport i de l'empresa. Les seues reflexions van girar entorn del joc en equip, l'efímer del temps, la implicació de



l'empresa amb la societat, la diferència entre empresa i negoci, la contraposició entre l'interés individual i la responsabilitat col·lectiva, el perill de la comoditat, i la importància de l'actitud.

Emprenedoria col·lectiva i participativa

La presidenta de Laborpar, Jone Nolte, va afirmar que l'objectiu de la jornada era posar en valor l'emprenedoria col·lectiva com a model participatiu: "En les Societats Laborals els socis són treballadors i també socis capitalistes, element d'avantatge. Un model en el qual preval la relació laboral enfront de la mercantil. Es cotitza en el Règim General de la Seguretat Social, amb accés al FOGASA en els casos en els quals l'empresa no puga seguir avant", va explicar.

Laborpar està treballant per a posar en valor el col·lectiu, donar major visibilitat a les Societats Laborals com un model d'emprenedoria d'èxit entre la joventut, i treballar en el terreny legislatiu per a modificar algunes lleis per a eliminar barreres d'entrada en les Societats Laborals.

Va clausurar la Jornada Maravillas Espín, que va valorar l'esforç constant que realitzen les Societats Laborals per innovar: "Són models equitatius i tenen un important valor d'arrelament", segons va afirmar.



L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA DE FUNDACIONS CELEBRA UNA NOVA EDICIÓ DE 'DEMOS', LA SEUA TROBADA ANUAL DE VISUALITZACIÓ DE LA LABOR FUNDACIONAL

L'Associació Espanyola de Fundacions (AEF) va celebrar a Madrid una nova edició de Demos, fòrum de fundacions i societat civil, baix el lema Filantrops i solidaris: la ciutadania del bé comú. Demos és el punt de trobada per a les més de 9.000 fundacions que conformen el sector fundacional a Espanya. Un lloc en el qual compartir experiències, aprendre dels projectes més innovadors i connectar unes fundacions amb altres. En la present edició van participar en l'esdeveniment més de 300 persones.

Demos 2022 va ser inaugurat pel president de la AEF, Javier Nadal; el director de la Casa del Lector, Luis González; el president de Philea, Àngel Font, i el primer secretari d'Assumptes Econòmics de l'Ambaixada d'Ucraïna, Dmytró Lozýtskyi.

"Demos apel·la a la ciutadania, a la societat civil i estem orgullosos que així siga perquè volem generar societat civil", va explicar Nadal. "Apel·la també al bé comú, que és la forma més completa de parlar dels fins d'interés general, d'allò que és de tots i per a tots, i apel·la també a la filantropia i a la solidaritat, que venen a ser el mateix".

La labor de les fundacions a Ucraïna

El primer secretari d'Assumptes Econòmics de l'Ambaixada d'Ucraïna, Dmytró Lozýtskyi, va agrair a la AEF la seua invitació i el dedicar un espai de la programació a les conseqüències de la guerra i al paper que estan desenvolupant les fundacions sobre el ter-

reny. "Les fundacions són més necessàries que mai", -va assegurar Lozýtskyi-. "Gran part del meu treball ara mateix està relacionat amb l'ajuda humanitària i estem rebent molt suport d'Espanya".

En Demos es va connectar en directe amb un campament de refugiats a Ucraïna, des d'on Israel Gálvez, coordinador de Remar SOS Missatgers de la Pau va narrar les dificultats del dia a dia que viuen milers d'ucraïnesos des que es va produir la invasió de Rússia a l'inici de l'any.

L'esdeveniment va incloure també una xarrada de l'escriptor i professor de Deusto Business School, José María Gasalla, en la qual va parlar d'aprenentatge i confiança, com a pilars essencials, hui dia, perquè les organitzacions obtinguen millors resultats.

Premis AEF

#Demos2022 va finalitzar amb el lliurament dels Premis AEF 2022, que enguany han reconegut a Lola Manterola i Diego Megia, fundadors de la Fundació Cris contra el Càncer; a la Fundació Youth Business Spain; la Fundació Unitat ELLIS Alacant, i la Fundació Llorente i Cuenca i la seua campanya Transparents.

Segons dades oferides per la AEF, el sector fundacional està format per més de 9.000 fundacions, que es dediquen a atendre els més diversos fins d'interés general. El sector fundacional mobilitza a més de 480.000 persones, en qualitat de patrons, empleats i voluntaris.

REAS PUBLICA PER VUITÉ ANY CONSECUTIU LA SEUA AUDITORIA SOCIAL

La Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS) va presentar el passat 10 de novembre a Madrid l'informe "L'Economia Social i Solidària en l'Estat. Procés d'Auditoria Social 2021", document en el qual recull la Campanya estatal d'Auditoria Social. La presentació va comptar amb la participació de la directora general de Treball Autònom, Economia Social i RSE, Maravillas Espín.

L'informe ofereix les dades de 631 entitats, el 73% de les quals estan associades i vinculades a les diferents xarxes territorials i sectorials de REAS RdR. Empra una bateria d'indicadors qualitatius i quantitatius bàsics, seguint la trajectòria que es va iniciar amb el primer informe estatal del 'Procés d'Auditoria Social 2015'.

Després d'una breu descripció de les principals magnituds agregades de les entitats de ESS integrades en REAS RdR, es presenta la informació emplenada per les entitats que van decidir sotmetre's al procés d'autoavaluació en termes de compliment dels principis que es descriuen en la Carta de l'Economia Solidària: 1) Equitat, 2) Treball digne, 3) Sostenibilitat ecològica, 4) Cooperació, 5) Repartiment just de la riquesa i 6) Compromís amb l'entorn.

Segons els seus resultats, a la fi de l'any 2021 REAS la componien 19 xarxes territorials i sectorials en tot l'Estat, que associaven a 985 entitats (cooperatives, associacions, empreses d'inserció, etc.). Totes elles van tindre uns ingressos totals de 1.138 milions d'euros, donant ocupació directa a més de 26.000 persones.

En temes **d'Equitat**, la diferència salarial és de 1/1,75 entre el salari més alt i més baix d'entre totes les persones treballadores; un 65% de dones tenen llocs de responsabilitat i un 97% d'entitats utilitzen un llenguatge no sexista.

En **Treball digne**, un 75% d'entitats millora els permisos legals de conciliació, un 82% genera espais d'atenció emocional i cura a les persones treballadores i el 72% posseeixen un reglament intern de gestió de relacions laborals.

En **Sostenibilitat ecològica**, el 97% aplica criteris de consum responsable en l'adquisició de productes, el 61% són entitats amb gestió ambiental i el 60% usen energia 100% renovable.

En **Cooperació i compromís** amb l'entorn, el 68% operen amb finances ètiques i un 11,2% realitzen les seues compres dins de l'Economia Solidària. Finalment, en Repartiment just de la riquesa, el 60% dels ingressos procedeix de facturació enfront d'un 32% que prové de subvencions.



A la llum d'aquestes dades i realitats des de REAS s'afirma que és possible establir una economia que genera treball de qualitat i que, sota els valors del cooperativisme, l'autogestió i el suport mutu, està reduint la bretxa salarial, obrint opcions de participació i presa de decisions de les persones treballadores, així com millorant els permisos establits per la llei en termes de conciliació.

Economia justa i sostenible

Es tracta d'empreses amb una ferma aposta per la igualtat de gènere, promovent la igualtat en el treball entre homes i dones, les polítiques inclusives, la conciliació i la corresponsabilitat. Aquest compromís té també importants arrelaments ecològics i per la sostenibilitat, apostant per una gestió ambiental, no drint-se de l'energia renovable i aplicant criteris de consum responsable en les seues compres. Així mateix, presenten un fort compromís amb l'entorn, operen cada vegada més amb finances ètiques i deriven possibles beneficis per a fins socials.

En defensa d'aquests principis l'organització ha llançat un manifest per una Economia Solidària "per a convidar a posar la vida en el centre de l'economia" i on es defensa que "la transformació de l'economia és una qüestió de principis. Principis que encoratgen el desenvolupament de pràctiques alternatives al servei de la sostenibilitat de la vida".



NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · INTERNACIONAL

EUROPA CELEBRA UN ANY DEL PLA D'ACCIÓ PER A L'ECONOMIA SOCIAL I DEU ANYS DE 'SOCIAL ECONOMY EUROPE'

El Parlament Europeu a Brussel·les va acollir un gran acte organitzat per Social Economy Europe (SEE) i l'intergrup d'Economia Social per a celebrar el primer aniversari del Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social i desé aniversari de SEE.

Entre nombrosos representants del sector, de les institucions i de governs de la UE van intervindre el comissari d'Ocupació i Drets Socials, Nicolas Schmit, i el secretari d'Estat d'Ocupació i Economia Social del Govern d'Espanya, Joaquín Pérez Rey.

El Parlament Europeu a Brussel·les va acollir el passat 7 de desembre un gran acte organitzat per Social Economy Europe (SEE) i l'intergrup d'Economia Social per a celebrar el primer aniversari del Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social i desé aniversari de SEE. Entre nombrosos representants del sector, de les institucions i de governs de la UE van intervindre el comissari d'Ocupació i Drets Socials, Nicolas Schmit; el secretari d'Estat d'Ocupació i Economia Social del Govern d'Espanya, Joaquín Pérez Rey; la copresidenta de l'Intergrup d'Economia Social en el Parlament Europeu, Patrizia Toia, i el vicepresident d'aquest mateix Intergrup, Jordi Cañas, al costat del president de

SEE, Juan Antonio Pedreño. A l'acte van assistir també la directora del CIRIEC-Internacional, Barbara Sak, i el director de Comunicació de CIRIEC-Espanya, José Juan Cabezuelo.

Durant l'esdeveniment es van desenvolupar diferents taules redones per a analitzar els principals punts que recull aquest pla, el qual fixa més de 50 mesures per a implementar fins a 2030 en àrees clau com a ajudes estatals, marcs legals, contractació pública responsable, suport a les empreses i emprenedoria juvenil, accés a finançament, contribució de l'economia social a les transicions verda i digital, innovació social i reconeixement, entre altres. A més, un



dels objectius que fixa el pla és el creixement aquest model empresarial a Europa, passant de representar el 6,3% de l'ocupació al 10% en 2030.

En la seua intervenció en la inauguració de l'esdeveniment, el comissari d'Ocupació i Drets Socials, Nicolas Schmit, va assenyalar com l'economia social ofereix respostes als grans reptes actuals. “És un repte i una oportunitat, i gràcies a aquest pla tot el sector ha progressat molt”. Després de fer un repàs a la situació post pandèmica i a situacions delicades com la guerra a Ucraïna, va apuntar: “Hem d'extraure les conclusions encertades: necessitem un sector d'economia social fort”.

Per part seua, la copresidenta de l'Intergrup d'Economia Social en el Parlament Europeu, Patrizia Toia, va posar el focus en l'economia social com una “gran oportunitat de treball” i com a punt de partida per a les transicions digital i verda, “que donarà instruments per a impulsar aquesta economia en els diferents estats membre, en situar a l'economia social en el centre de les decisions d'Europa, i per tant, dels diferents Estats”.

Un reconeixement ple

En el mateix sentit, el vicepresident de l'intergrup d'Economia Social, Jordi Cañas, va posar el focus en el treball realitzat pels diputats del Parlament Europeu per a impulsar l'economia social. “Estem només en el principi d'aquest pla. Tenim molts reptes que ens impulsen a treballar. Ara és el moment en què l'economia social està en el centre del debat polític, perquè les crisis han evidenciat el seu paper a través de conceptes tan bàsics com la resiliència. Continuarem treballant perquè l'economia social siga una palanca

de canvi per a una societat més justa, inclusiva i pròspera”, va apuntar.

El president de Social Economy Europe, Juan Antonio Pedreño, va destacar el ple reconeixement que ja té aquest model empresarial, “una fàbrica d'innovació social, econòmica i mediambiental que té molt a oferir al futur d'Europa, al qual ja se li atorga un paper protagonista com a model capaç d'accelerar els processos de transformació”.

Pedreño va fer especial esment al repte d'atraure i acompanyar a joves i dones a aquest model empresarial, repte que s'intentarà superar l'any vinent a través de la nova acadèmia d'emprenedoria social, que contempla el Pla d'Acció. Altres reptes, segons el president de CEPES i de SEE, és el suport als intents per modernitzar la legislació i les polítiques d'economia social en diferents països de la UE.

Deu anys de Social Economy Europe

Durant l'acte es van celebrar també deu anys de Social Economy Europe (SEE), l'entitat que representa a les empreses i entitats de l'economia social a Europa. Juan Antonio Pedreño va recordar que SEE és una organització que, des del seu naixement en 2012, aposta per una economia al servei de les persones, per la creació d'un ecosistema europeu favorable a aquestes empreses i per participar en la implementació de les principals polítiques de la UE.

En aquests 10 anys SEE ha passat de 9 entitats que la van constituir en 2012 a 23 membres actualment. El mateix dia va tindre lloc també l'assemblea anual de SEE, en la qual es va aprovar l'entrada de tres nous socis, la ADV Foundation (Romania), Techsoup Europe (Polònia), i Pasekalo (Grècia).



LA COMISSIÓ EUROPEA PRESENTA LA SENDA DE TRANSICIÓ VERDA I DIGITAL PER A L'ECONOMIA SOCIAL

Aquest document proposa un conjunt de 30 accions en 14 àmbits diferents per a continuar fent costat a l'economia social a l'hora de liderar les transicions verdes i digitals justes a la Unió Europea.

Amb la senda de transició, la Comissió llança una convocatòria oberta en la qual convida a totes les parts interessades a presentar compromisos concrets en l'àmbit de les transicions verda i digital.

El passat 14 de novembre, el Comissari de Mercat Interior de la UE, Thierry Breton, va presentar a Brussel·les la senda de transició (Transition Pathway) sobre proximitat i economia social. Aquest document proposa un conjunt de 30 accions en 14 àmbits diferents per a continuar fent costat a l'economia social a l'hora de liderar les transicions verdes i digitals justes a la Unió Europea.

El document, entre altres, proposa accions per a ajudar les entitats de l'economia social a millorar la seua eficiència energètica i anima a les autoritats públiques a donar suport a la creació de pactes verds locals, per a promoure la producció d'energia neta o els mercats locals d'aliments sostenibles.

En l'àmbit de la digitalització, l'informe enumera accions com el suport al desenvolupament d'un codi de conducta perquè les entitats de l'economia social i les empreses locals gestionen les seues dades de forma més transparent.

Amb la senda de transició, la Comissió llança una convocatòria oberta en la qual convida a totes les parts interessades a presentar compromisos concrets en l'àmbit de les transicions verda i digital, i a manifestar el seu interès a col·laborar en la seua aplicació. Les propostes han de remetre's abans del 28 de febrer de 2023.

Després de la presentació de l'itinerari sobre turisme, que es va posar en marxa al febrer de 2022, la

senda de transició de l'economia social és la segona que es presenta en el marc de l'actualització de l'estratègia industrial de la UE. En ella, la Comissió Europea demana que els ecosistemes industrials acceleren la transformació ecològica i digital i augmenten la resiliència de l'economia europea.

Social Economy Europe (SEE) ha contribuït a l'elaboració de la 'Transition Pathway' juntament amb la Xarxa DIESI, EUCLID, EURICSE, CIRIEC i molts altres agents de l'economia social. Entre ells es troba el grup líder del cooperativisme i l'economia social com és Mondragon Corporation, que va rebre la visita del Comissari Nicolas Schmit el mateix dia de l'esdeveniment de llançament de la senda de transició.



LES GRANS CITES DE LA INVESTIGACIÓ INTERNACIONAL EN ECONOMIA SOCIAL PER A 2023

2023 serà un any novament intens, carregat d'esdeveniments internacionals d'interès per a la cada vegada més extensa comunitat investigadora en Cooperativisme i Economia Social. Són moltes les dates marcadades ja en el calendari, de convocatòries de congressos, trobades, fòrums i altres tipus d'esdeveniments, a celebrar en diferents països del món. Seguint un ordre

cronològic, la primera cita serà del 20 al 30 de març en la seu dels diferents membres de la Xarxa ENUIES, de Centres i Instituts Universitaris d'Investigació en Economia Social, que estan programant la **4a Setmana Universitària de l'Economia Social**. Els esdeveniments següents es desenvoluparan segons aquest llistat:

19 al 21 d'abril, Mataró, Espanya, XIX Congrés Internacional d'Investigadors en Economia Social de CIRIEC-Espanya, <http://ciriec.es>

1 al 6 de maig, Dakar, el Senegal, Fòrum Global de l'Economia Social, GSEF 2023, <https://dakar2023.gsef-net.org>

4 i 5 de maig, Porto, Portugal, VI Congrés RULESCOOP 'Transició digital, verda i inclusiva en l'Economia Social', <https://www.iscap.pt/rulescoop2023/>

22 al 23 de maig, Salònica, Grècia, Simposi CIRIEC "Emergències mundials i locals: garantir el subministrament de béns i serveis essencials a través de l'economia social i les empreses públiques"

15 i 16 de juny, Còrdova, Espanya, Primer Congrés Jurídic de CIRIEC-Espanya 'Els desafiaments jurídics de l'Economia Social', <http://ciriec.es>

4 i 6 de juliol, Seül, Corea del Sud, IX Congrés d'Investigadors en Economia Social del CIRIEC-Internacional, <https://www.manuscriptlink.com/society/ciriec/conference/ciriec2023>

10 al 13 de juliol, Lovaina, Bèlgica, Congrés d'Investigació Cooperativa de la ACI, <https://ica-ccr2023.com>

19 a 21 de juliol, Conferència Internacional de CIRIEC-Costa Rica 2023: "L'economia social en el desenvolupament de les societats llatinoamericanes", <https://ciriec.uned.ac.cr/es/congresos/2023>

11 al 14 de setembre, Frankfurt, Alemanya, 9é Congrés Internacional d'EMES, <https://emes.net>

L'ECONOMIA SOCIAL EN INTERNET

Laboratori ODS de Col·laboració Públic-Cooperativa



<https://www.laboratorio-ods.es/>

El IUDESCOOP publica en aquesta web els resultats del Laboratori de Transformació Social que ha liderat, per encàrrec de la Conselleria d'Economia Sostenible de la Generalitat Valenciana, sobre col·laboració públic-privada amb entitats del cooperativisme i l'economia social. Durant dos anys s'ha analitzat el marc jurídic en matèria de col·laboració públic-cooperativa, s'han identificat iniciatives de col·laboració en la Comunitat Valenciana, s'han celebrat focus group i tallers de reflexió i s'ha elaborat una guia que formula criteris per a desenvolupar la col·laboració públic-privada amb l'economia social i per a procedir periòdicament a avaluar el seu compliment.

Projecte del IUDESCOOP sobre Habitatge Cooperatiu



<https://www.viviendacooperativa.es/>

L'objectiu d'aquest projecte és generar un espai de promoció, foment i difusió d'informació i materials sobre l'habitatge cooperatiu i les seues diferents formes d'organització. La web dona a conèixer fórmules d'habitatge cooperatiu com a mitjà de satisfacció del dret ciutadà a un habitatge digne i adequat, un dels pilars que conforma el nostre Estat de dret, tal com recull l'article 47 de la Constitució Espanyola. El contingut organitzat en aquest repositori ha sigut elaborat en l'àmbit d'un conveni de col·laboració signat entre la Vicepresidència 2a i Conselleria d'Habitatge de la Generalitat, el IUDESCOOP i FECOVI.

Consell Valencià del Cooperativisme



<https://consellcoopv.concoval.es/>

El Consell Valencià del Cooperativisme ha estrenat web. Creat en 1985, és una entitat de composició paritària, els membres de la qual són designats per la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (Concoval) i pel Consell de la Generalitat, i està presidit pel conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball. A més de presentar informació ordenada i actualitzada sobre la composició, funcions i serveis del Consell Valencià del Cooperativisme, la nova web presenta com a principal novetat la publicació d'una base de dades amb tots els laudes arbitral dictats fins hui, i explica detalladament les tres fórmules de resolució extrajudicial de conflictes de què disposen les cooperatives valencianes: arbitratge, conciliació i mediació.

Congrés Internacional CIRIEC-Costa Rica 2023

<https://ciriec.uned.ac.cr/es/congresos/2023>

La Universitat Estatal a Distància, UNED Costa Rica, l'Escola Ciències de l'Administració (ECA) i CIRIEC-Costa Rica convoquen a la Conferència Internacional 'L'economia social en el desenvolupament de les societats llatinoamericanes', que es durà a terme durant els dies 19, 20 i 21 de juliol de 2023. L'objectiu d'aquest congrés serà socialitzar els diferents treballs de recerca desenvolupats en les nacions participants amb enfocaments teòrics-pràctics que permeten a les societats llatinoamericanes la construcció de comunitats inclusives.

Cooperatives Agro-alimentàries

<https://www.agro-alimentarias.coop>

Cooperatives Agro-alimentàries d'Espanya és l'organització que representa al cooperativisme agroalimentari davant organismes, institucions i associacions nacionals i europees relacionades amb el sector agroalimentari i l'economia social. Està integrada per les federacions i unions regionals de cooperatives que exerceixen la seua activitat representativa i de prestació de serveis en l'àmbit de cada Comunitat Autònoma. Recentment ha estrenat nova web, amb abundant informació ordenada per àrees de producció, formació i esdeveniments, dades del cooperativisme (Observatori OSCAE), sala de premsa i informació institucional.

Servei d'Atenció a Persones Emprenedores de FEVECTA

<http://emprender.fevecta.coop>

El Servei d'Atenció a Persones Emprenedores de FEVECTA atén cada any a desenes de grups de persones interessats per la fórmula cooperativa. Molts d'ells acaben fent el pas de constituir una cooperativa de treball. El contingut d'aquesta web s'estructura en 3 parts: cooperatives, empenedoria i FEVECTA. En total són 55 minuts de vídeo repartits en 9 apartats. Des de FEVECTA animen a demanar cita en aquest servei, que és gratuït ja que compta amb el suport de la Direcció Gral. d'Empenedoria i Cooperativisme de la Generalitat.

Caixa d'Enginyers

<https://www.caixaenginyers.com>

Caixa d'Enginyers és una societat cooperativa d'estalvi i crèdit amb seu a Barcelona, que compta amb més de 200.000 socis i desenvolupa un model de banca en el territori espanyol amb vocació de prestar servei als professionals, ja siguin enginyers o d'altres professions. Fundada en 1967, des de sempre l'Entitat s'ha recolzat en els seus valors fundacionals per a créixer mitjançant el model de banca cooperativa. Caixa d'Enginyers, dins de les seues activitats fomenta l'economia social i el seu estudi, mitjançant la seua estreta col·laboració amb la Càtedra d'Economia Social del Tecnocampus.

En Marcha, Revista Informativa de la Discapacitat Física i Orgànica

<https://www.revistacocemfe.es>

La revista 'En marcha', editada per COCEMFE amb periodicitat quadrimestral, porta des de 1980 sent una referència informativa sobre les persones amb discapacitat física i orgànica i el seu moviment associatiu, format per més de 1.600 associacions. Ha sigut testimoni de l'evolució de les polítiques de discapacitat i un mitjà de difusió de la situació i necessitats d'aquest grup social.